DEN DANSKE ØKONOMISKE SITUATION[1]

VALUTASITUATIONEN

Valutastillingen forringedes i 1954 med 500 mill. kr., idet nationalbanken og de private banker tilsammen ved udgangen af 1953 havde et nettotilgodehavende i udlandet på 293 mill. kr., medens stillingen ved udgangen af 1954 var den, at valutapassiverne oversteg valutaaktiverne med 207 mill. kr. Stigningen i valutagælden ophørte i løbet af oktober, og fra udgangen af oktober til udgangen af januar forbedredes valutastillingen med ca. 80 mill. kr.; men bedringen holdt sig ikke. I de følgende måneder steg nettogælden påny og var ved udgangen af juni nået op på 412 mill. kr., ca. 240 mill. kr. mere end ved udgangen af januar. (I første halvdel af juli formindskedes nationalbankens nettovalutagæld imidlertid med 9 mill kr. til 447 mill. kr.). En betydelig del af denne stigning var dog uden forbindelse med den aktuelle betalingsbalancesituation, idet den skyldtes den særlige omstændighed, at Danmark i februar foretog en dollarindbetaling til Den internationale Valutafond svarende til 76 mill. kr.

Forklaringen på denne transaktion findes i en bestemmelse om, at medlemmer, der har indbetalt mere end 75 pct. af deres kvote i valutafonden i national valuta, under visse omstændigheder skal tilbagekøbe en del af fondens beholdning heraf. Betalingen skal ske i konvertibel valuta, d. v. s. valuta, der frit kan omveksles til enhver anden møntsort; i praksis er der for tiden i hovedsagen kun tale om amerikanske og canadiske dollars. Danmarks kvote i valutafonden andrager 68 mill. dollars eller ca. 470 mill. kr., og heraf blev i sin tid kun 6 mill. dollars indbetalt i guld, medens resten blev indbetalt i danske kroner. I 1947–48 forøgedes fondens kronebeholdning yderligere, idet Danmark som følge af den dårlige høst i 1947 trak godt 10 mill. dollars på fonden mod betaling i kroner. Fondens beholdning af danske kroner udgjorde herefter 72 mill. dollars eller 4 mill. dollars mere end den danske kvote. Tilbagekøbsforpligtelsen er afhængig af bevægelsen i fondens beholdning af vedkommende valuta samt af bevægelsen i og størrelsen af medlemmets „monetære reserve", d. v. s. beholdningen af guld og dollars med fradrag af visse gældsforpligtelser. I perioden 30. april 1953–30. april 1954 (fondens regnskabsår) forøgedes Danmarks monetære reserver med godt 150 mill. kr., medens fondens

[1] Se også tabelbilaget bag i heftet.

kronebeholdning ikke undergik nogen ændring i dette tidsrum, og efter fondens regler havde Danmark herefter en tilbagekøbspligt svarende til halvdelen af stigningen i de monetære reserver eller de nævnte 76 mill. kr. Valutafondens beholdning af danske kroner er herefter 424 mill. kr.

Bankernes nettotilgodehavende i udlandet[1].
(Mill. kr.).

Ultimo		E. P. U.	U. S.-doll.	Can. doll. o. stres.	Andre valutaer	Internat. inst. (netto)	Ialt nationalbanken	Private banker	Tilsammen
Dec.	1951	÷266	267	4	106	÷ 91	20	÷54	÷ 34
Dec.	1952	÷223	494	8	156	÷103	332	÷44	288
Dec.	1953	÷432	669	8	172	÷ 91	326	÷33	293
Jan.	1954	÷425	712	10	116	÷ 94	319	÷21	298
Febr.	„	÷444	746	8	96	÷ 94	312	÷25	287
Marts	„	÷474	778	8	69	÷107	274	÷23	251
April	„	÷541	777	8	43	÷ 92	195	÷17	178
Maj	„	÷599	788	8	40	÷ 95	142	÷10	132
Juni	„	÷607	674	9	26	÷ 79	23	0	23
Juli	„	÷584	647	8	20	÷ 86	5	÷18	÷ 13
Aug.	„	÷621	642	8	÷ 4	÷111	÷ 86	÷ 2	÷ 88
Sept.	„	÷669	615	8	÷30	÷ 88	÷164	3	÷161
Okt.	„	÷696	571	8	÷54	÷ 86	÷257	6	÷251
Nov.	„	÷696	599	9	÷59	÷ 85	÷232	÷ 6	÷238
Dec.	„	÷673	637	8	÷59	÷ 85	÷172	÷35	÷207
Jan.	1955	÷666	647	7	÷63	÷ 84	÷159	÷11	÷170
Febr.	„	÷703	563	6	÷59	÷ 60	÷253	15	÷238
Marts	„	÷716	546	7	÷58	÷ 85	÷306	5	÷301
April	„	÷758	537	7	÷47	÷ 71	÷332	18	÷314
Maj	„	÷755	480	6	÷34	÷ 98	÷401	42	÷359
Juni	„	÷848	474	6	÷22	÷ 66	÷456	44	÷412
15. juli	„						÷447		

[1] Tallene i første kolonne angiver gælden til E.P.U. efter afregningen for den pågældende måned og tallene i anden kolonne dollarbeholdingen med tillæg af tilgodehavende eller fradrag af skyldige dollarbetalinger til E.P.U.

Efter afregningen for juni beløb gælden til E.P.U. sig til 848 mill. kr., og de resterende kreditmuligheder i betalingsunionen udgjorde herefter kun 23 mill. kr. Da nationalbanken samtidig havde en dollarbeholdning på 474 mill. kr., kunne der altså endnu disponeres over ca. 500 mill. kr. til betalinger i udlandet. Her er dog set bort fra „tredielandsvaluta" og eventuelle tosidige svingkreditter. De nævnte 500 mill. kr. svarer imidlertid til mindre end en måneds import, og med et lignende underskud på betalingsbalancen som i 1954 ville betalingsreserven praktisk taget være opbrugt ved udgangen af indeværende år.

I den økonomiske årsoversigt, der forelå i begyndelsen af marts, og hvori

der altså ikke havde kunnet tages hensyn til virkningerne af de nedenfor omtalte forbrugsbegrænsende foranstaltninger, er der opstillet *et skøn over de sandsynlige forskydninger i valutaindtægter og valutaudgifter* i 1955. Skønnet gik ud på, at det ikke kunne udelukkes, at underskuddet på vare- og tjenestebalancen ville blive af samme størrelse som i 1954, 400–500 mill. kr. Endvidere ville valutabalancen i 1955 blive belastet med en udgift på 60 mill. kr. til afdrag på den udenlandske gæld samt med den allerede nævnte indbetaling til Den internationale Valutafond på 76 mill. kr.

Hvad vare- og tjenestebalancens indtægtsside angår, er der forudsat en mindre nedgang i værdien af landbrugseksporten som følge af nedgang i de eksporterede mængder. Derimod regnes der med fortsat opgang i industrieksporten, og også indtægterne fra skibsfart, turisme m. v. ventes at komme til at ligge noget højere end i fjor. Alt i alt skulle de samlede valutaindtægter kunne stige med mindst et par hundrede millioner kroner. Imidlertid regner den økonomiske årsoversigt med, at en tendens til nedgang i importmængden vil blive mere end opvejet af virkningerne af de prisforhøjelser på vigtige råvarer som korn, jern, metaller og kul, der havde fundet sted, da oversigten blev udarbejdet, og det ventes derfor, at valutaudgifterne vil stige med et lignende beløb som valutaindtægterne. Herved er det altså forudsat, at bytteforholdet over for udlandet ikke forringes yderligere ved nye prisstigninger på råvarerne, ligesom der er regnet med normal kornhøst i 1955.

FORBRUGSBEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER

Den 12. marts, umiddelbart efter offentliggørelsen af den økonomiske årsoversigt, fremsatte finansminister Kampmann i folketinget forslag om en række foranstaltninger, som skulle tjene til at rette valutastillingen op. Det havde længe været klart, at regeringen anså de foranstaltninger, der var blevet gennemført i 1954, for utilstrækkelige til at overvinde valutavanskelighederne, og den forringelse af bytteforholdet over for udlandet, som var indtrådt omkring årsskiftet, måtte naturligvis styrke denne opfattelse.

Medens de tidligere gennemførte foranstaltninger overvejende virkede i retning af at dæmpe investeringsvirksomheden, tog regeringens nye forslag direkte sigte på at *begrænse det private forbrug*, der målt i faste priser var steget med over 1000 mill. kr. fra 1953 til 1954.

Hovedhjørnestenen i finansministerens forslag var en 2-årig omsætningsafgift på manufakturvarer m. m., hvis provenu blev anslået til 275 mill. kr. årligt, heri dog medregnet 25–30 mill. kr. fra bestående afgifter, der var indarbejdet i forslaget. Hertil kom forslag om andre afgifter og afgiftsforhøjelser, som skulle indbringe ca. 180 mill. kr. årligt, endvidere skulle en forhøjelse af statsbane- og posttakster give en merindtægt på 25 mill. kr. årligt, og ved bortfald af tilskudet til nedbringelse af mælkeprisen fra 1. april skulle statskassen spare 35 mill. kr. om året. Efter disse forslag skulle der altså inddrages

en købekraft på ca. 500 mill. kr. årligt, men dette beløb ville dog blive formindsket med ca. 45 mill. kr. til forhøjede børnetilskud og til at holde alders- og invalidерentenydere og andre mindrebemidlede skadesløse for virkningerne af de foreslåede afgifter.

Med hensyn til de afgiftsforhøjelser, der fandt sted i efteråret 1954, var det blevet bestemt, at de skulle holdes uden for det lønregulerende pristal. Regeringen ønskede ikke en sådan bestemmelse knyttet til de nye afgifter, men for at afgifterne ikke skulle føre til yderligere lønforhøjelser, hvilket ville være imod hele tanken med forslagene, indeholdt forslaget om omsætningsafgift en bestemmelse om, at der i hvert af de to år, omsætningsafgiften skulle opkræves, skulle udstedes for godt 200 mill. kr. *opsparingsbeviser til skatteyderne*. Derved og ved forhøjelsen af børnetilskuddet ville der være givet skatteyderne sådanne kompensationer, at pristallet ikke ville stige som følge af de nye afgifter og bortfaldet af tilskuddet til nedbringelse af mælkeprisen.

Med støtte fra socialdemokratiet, det radikale venstre og fhv. finansminister Thorkil Kristensen lykkedes det regeringen at få afgiftsforslagene igennem folketinget uden væsentlige ændringer.

På radikalt initiativ blev fodtøj dog taget ud af forslaget om omsætningsafgift, og en foreslået afgift af barberblade og elektriske barbermaskiner udgik ligeledes af afgiftskomplekset. Ved at undtage fodtøj fra omsætningsafgiften blev det på den anden side muligt at reducere den foreslåede forhøjelse af børnetilskuddene noget, og finansministeren anslog den samlede finansielle forringelse af regeringens forslag som følge af de gennemførte ændringer til ca. 30 mill. kr.

I den vedtagne skikkelse omfatter *omsætningsafgiften* manufakturvarer af enhver art og plasticstoffer med tilsvarende anvendelse, lædervarer undtagen fodtøj samt bijouterivarer og legetøj. Endvidere er i loven indarbejdet de bestående afgifter på guld-, sølv- og platinvarer, ure og radioapparater. Afgiften, der svares ved levering fra grossist eller fabrikant samt ved direkte import til detailhandler, er som hovedregel på 15 pct., for yderbeklædning af tekstilstof dog kun 10 pct. For at hindre, at der i detailhandelen beregnes avance også af afgiften, kræves der særlig tilladelse til at forhøje de pr. 1. marts gældende bruttoavancer i kroner og ører for de pågældende varer.

Den vigtigste af de gennemførte ændringer i de hidtidige afgifter er en *forhøjelse af benzinafgiften* med 15 øre pr. l, suppleret med en forhøjelse af vægtafgiften på dieseldrevne biler. Alene forhøjelsen af benzinafgiften anslås at ville indbringe 95 mill. kr. Ved den samtidige forhøjelse af statsbanernes godstakster opretholdes balancen mellem de forskellige trafikarters omkostninger. Endvidere er tolden på kaffe og te forhøjet med henholdsvis 1 og 2 kr. pr. kg, afgiften af mineralvand med 2 øre pr. flaske, tændstikafgiften med 2 øre pr. æske og afgiften af konsumis med 50 øre pr. l. Desuden er der sket en forhøjelse af forlystelsesafgiften af filmforevisninger.

Hverken omsætningsafgiften eller provenuet af de her nævnte afgiftsforhøjelser skal kunne anvendes til løbende udgifter for staten. Beløbene skal derfor indsættes på en særlig konto i nationalbanken og i første række anvendes til indløsning af de ovenfor nævnte sparebeviser med påløbne renter; hvad der

herefter måtte blive til rest, skal afskrives på statens reguleringskonto i nationalbanken.

Sparebeviserne udstedes til alle personer, der for skatteårene 1955–56 og 1956–57 er fuldt skattepligtige til staten og for det pågældende skatteår er ansat til en skattepligtig indkomst på 4 000 kr. og derover. Det beløb, der udstedes i sparebeviser, varierer indtil en vis grænse med størrelsen af den skattepligtige indkomst og er forskelligt for forsørgere og ikke-forsørgere. For forsørgere stiger beløbet fra 80 kr. om året for indkomster på 4 000–5 000 kr. til 280 kr. for indkomster på 20 000 kr. og derover, for ikke-forsørgere fra 40 kr. til 160 kr. Indtil 1. april 1962 kan skatteyderne ikke disponere over de udstedte beviser, hverken ved salg eller pantsætning eller på anden måde, men fra denne dato begynder en indløsning ved årlige udtrækninger med en tiendedel af det samlede beløb hvert år. Den sidste tiendedel vil altså blive indløst den 1. april 1971. Sparebeviserne forrentes indtil udtrækningen med godt 4½ pct., og sparebeløbet med påløbne renter er fritaget for såvel indkomst- som formuebeskatning.

Forsørgere med skattepligtig indkomst under 4 000 kr. vil ikke modtage sparebeviser, men som kompensation få udbetalt et kontant beløb på 40 kr. om året, medens ældre ikke-forsørgere med samme lave indkomst får 20 kr. kontant om året, for så vidt de får nedslag i den ansatte indkomst efter ligningslovens regler herom. Disse kontante udbetalinger er anslået til ca. 13 mill. kr. om året, hvortil må lægges et indtægtstab for staten på 3 mill. kr. som følge af en lempelse i den fælleskommunale indkomstskat for ikke-forsørgere med under 4 000 kr. i skattepligtig indkomst.

ÆNDRINGER I HUSLEJE- OG BYGGESTØTTELOVGIVNINGEN

Som betingelse for at medvirke ved gennemførelsen af forbrugsbegrænsende foranstaltninger havde venstre og det konservative folkeparti krævet videregående besparelser, navnlig ved en revision af byggestøttelovgivningen. Efter vedtagelsen af forbrugsafgifterne fortsattes forhandlingerne i det folketingsudvalg, der var nedsat om indenrigs- og boligminister Kjærbols tidligere fremsatte forslag om ændringer i husleje- og byggestøttelovgivningen, og det lykkedes nu at samle alle de fire store partier om en ændring af huslejeloven, medens der opnåedes enighed mellem socialdemokrater, radikale og konservative samt Thorkil Kristensen om en ny byggestøttelov.

Den vigtigste af ændringerne i huslejeloven, der gælder for 3 år, er, at der nu gives *adgang til lejeforhøjelse i de ældre ejendomme*. Der er hermed taget et skridt henimod en udligning af lejeniveauerne, som skulle føre til en bedre udnyttelse af den eksisterende boligmasse ved at fremme bevægeligheden på boligmarkedet. Desuden kan man vel regne med, hvad der i den aktuelle situation har særlig interesse, at lejeforhøjelsen vil virke forbrugsbegrænsende og således supplere de øvrige forbrugsbegrænsende foranstaltninger. Det kan dog ikke undgås, at lejeforhøjelsen vil påvirke pristallet, men den omstændighed, at udgiften til bolig ved pristalsberegningen kun reguleres en gang om året, nemlig i januar-pristallet, betyder, at der hengår relativt lang tid, inden en huslejeforhøjelse får mulighed for at påvirke lønningerne. Iøvrigt gennem-

føres huslejeforhøjelsen i etaper, nemlig fra 1. august 1955, 1. april 1956 og 1. april 1957.

Den tilladte lejeforhøjelse er gradueret efter om lejligheden er taget i brug før den 1. september 1939, mellem denne dato og den 31. december 1945 eller mellem 1. januar 1946 og 31. december 1948 og udgør fra 1. april 1957 for den første gruppe 26 pct. af 1939-lejen og for de to andre grupper henholdsvis 21 og 16 pct. af den leje, der gjaldt ved lejlighedens første udlejning, når lejligheden er kakkelovnsopvarmet. For lejligheder med centralvarme er de tilsvarende satser 27, 22 og 17 pct. I disse procentsatser er dog inkluderet den i 1951 tilladte forhøjelse på 5–6 pct. og eventuelle frivillige lejeforhøjelser, og de gælder kun, når pligten til indvendig vedligeholdelse påhviler udlejeren. I modsat fald nedsættes de tilladte forhøjelser til henholdsvis 16, 12 og 8 pct., for lejligheder med centralvarme til 17, 13 og 9 pct. af 1939-lejen eller lejen ved første udlejning. De lejeforhøjelser, som disse procentsatser repræsenterer, tilfalder dog ikke ubeskåret udlejeren til fri disposition. 3 pct. af 1939-lejen eller lejen ved første udlejning tilfalder kommunerne i form af forhøjet ejendomsbeskatning og skal henlægges til en særlig fond i hver enkelt kommune til imødegåelse af eventuelle tab på garantier for statslån i henhold til byggestøttelovgivningen, og for lejligheder, hvor udlejeren har vedligeholdelsespligten, hensættes henholdsvis 10, 9 og 8 pct. på en særlig vedligeholdelseskonto for hver enkelt lejlighed.

Foruden adgangen til lejeforhøjelser er der også indført enkelte andre afviklingsbestemmelser i lejeloven. De kommunale boliganvisningsudvalgs adgang til at stille krav om en vis tids bopæl i kommunen som betingelse for, at en lejlighedssøgende kan få en ledig lejlighed, er således blevet ophævet i kommuner med under 15 000 indbyggere, og fra 1. januar 1956 har ejere af tofamilieshuse, som selv bebor den ene af lejlighederne, fået adgang til at opsige lejeren.

I den nye *byggestøttelov* er der for hvert af de fire finansår, for hvilke loven skal gælde, fastsat et maksimumsbeløb for statens lånetilsagn. For indeværende finansår drejer det sig om 335 mill. kr., for 1956–57 om 315 mill. kr. og for hvert af de følgende to finansår om 300 mill. kr. I sammenligning med statens lånetilsagn i 1952 og 1953 er der tale om en væsentlig reduktion, men de nævnte beløb sætter iøvrigt ikke nogen absolut grænse, idet der ved udbetalingen af statslånene kan blive tale om en forhøjelse af de oprindeligt givne tilsagn. I 1953 blev der således givet tilsagn om lån i henhold til byggestøtteloven på ialt 585 mill. kr., men heraf repræsenterede ikke mindre end 150 mill. kr. forhøjelser af tidligere givne tilsagn. Efter indenrigs- og boligministerens udtalelser i folketinget under sagens anden behandling kunne der dog ikke ventes større overskridelser af rådighedsbeløbene i den kommende tid, idet byggepriserne det sidste år har været ret stabile, og der samtidig har kunnet konstateres en stigning i kredit- og hypotekforeningsbelåningen.

I 1954 gik lånetilsagnene stærkt tilbage på grund af de foranstaltninger, der blev truffet for at dæmpe byggevirksomheden, men det udbetalte statslånsbeløb var større end i noget tidligere år.

Statslån i henhold til byggestøtteloven.
(Mill. kr.).

	Lånetilsagn	Udbetalte lån
1946–48	396	26
1949	329	160
1950	393	335
1951	370	400
1952	491	407
1953	585	437
1954	302	600

Foruden begrænsningen af statens samlede lånetilsagn er der i den nye byggestøttelov gennemført en nedsættelse af lånegrænsen, d. v. s. den procentsats, indenfor hvilken staten supplerer de kredit- og hypotekforeningslån m. v., der har kunnet opnås i det enkelte tilfælde. For det sociale udlejningsbyggeri er lånegrænsen sat ned fra 97 til 94 pct. af anskaffelsesværdien og for parcelhusbyggeri for mindrebemidlede fra 95 til 90 pct. Med de nuværende byggeomkostninger svarer 1 pct. af anskaffelsesværdien til 450–500 kr., og der er altså tale om en ikke ubetydelig forhøjelse af det indskud, den boligsøgende selv skal præstere. En overgangsbestemmelse åbner dog adgang til at forhøje lånegrænsen til henholdsvis 97 og 95 pct. for de første 8 000 lejligheder og de første 500 parcelhuse, der opnår tilsagn om statslån efter den nye lovs ikrafttræden. For det forretningsmæssige etagebyggeri reduceres lånegrænsen fra 90 til 88 pct., medens den for det private, forretningsmæssige parcelhusbyggeri er fastsat til 85 pct. som hidtil. Det skal tilføjes, at alle de nævnte lånegrænser forudsætter, at kommunen garanterer for den del af lånet, der får sikkerhed efter en vis procent af anskaffelsessummen eller værdien, nemlig for socialt udlejningsbyggeri og parcelhusbyggeri for mindrebemidlede 85 pct., for forretningsmæssigt etagebyggeri 80 pct. og for privat, forretningsmæssigt parcelhusbyggeri 75 pct. I modsat fald er lånegrænserne for disse tre kategorier 85, 80 og 75 pct.

Den nye lov bestemmer, at det beløb, der stilles til rådighed til privat boligbyggeri, fortrinsvis skal anvendes til lån til det såkaldte kap. VIII a-byggeri (i den nye lov kap. V. A.). Lån efter disse regler fastsættes ikke på grundlag af anskaffelsessummen, men på grundlag af bindende lånetilbud fra en kreditforening. Det kan højst udgøre 125 pct. af det tilbudte kreditforeningslån (der regnes med 4½ pct.s lån med en afdragstid på 60 år), og sammen med foranstående prioriteter, der skal optages med størst mulige beløb, må det ikke overstige 75 pct. af ejendommens værdi. Oprindelig gjaldt denne ordning, da den blev indført i 1952, kun parcel- og rækkehuse, men ved loven af 1. oktober 1954 blev den udvidet til også at gælde etageejendomme med indtil 12 lejligheder, og nu er der sket en yderligere udvidelse, således at denne form for finansiering omfatter ejendomme med indtil 36 lejligheder, der dog ikke må overskride en vis størrelse.

Den ordning med driftstilskud pr. m² etageareal uden hensyntagen til det konkrete byggeforetagendes anskaffelsessum, som ved loven af 1. oktober 1954 trådte i stedet for rentetilskudsordningen, er bibeholdt i den nye byggestøttelov, men tilskuddet er sat ned fra 14 til 11 kr. pr. m² for det sociale byggeri og fra 10 til 8 kr. for det private byggeri. Til gengæld er statslånet gjort afdragsfrit indtil 1971. Driftstilskuddene forbliver uændrede indtil 1967, men nedsættes fra dette tidspunkt med henholdsvis 1 kr. og 75 øre pr. m² hvert år, indtil de helt falder bort i 1974.

Den nye byggestøttelov bemyndiger ligesom den gamle finansministeren til at udstede statsobligationer i det omfang, hvori der gives lån til boligbyggeriet. I denne forbindelse kan nævnes, at der er truffet aftale om, at finansministeren til stadighed skal søge kontakt med finansudvalget om udviklingen af obligationssalget og statens træk på nationalbanken.

STATSFINANSERNE

Den skærpelse af finanspolitikken, som efterhånden er gennemført, vil medføre en betydelig forøgelse af overskuddet på statens drifts- og anlægsbudget. Da finanslovforslaget for 1955–56 blev forelagt i slutningen af november, var indtægterne anslået til 4344 mill. kr. og udgifterne til 4056 mill. kr., hvilket gav et overskud på 288 mill. kr. I den vedtagne finanslov er indtægterne steget til 4676 mill. kr., medens udgifterne er faldet til 4045 mill. kr., og der regnes således med et overskud på 631 mill. kr. Dette er mere end det dobbelte af overskuddet i finansåret 1954–55 i henhold til finanslov og tillægsbevillingslov, der tilsammen budgetterer indtægter på 4235 mill. kr. og udgifter på 3950 mill. kr.

Under finanslovens tredie behandling gjorde Bertel Dahlgaard gældende, at det „formidable" overskud på statens budget var udtryk for, at økonomien var ude af balance, og at det måtte være en pligt for tre magtfaktorer, regeringen og folketinget, nationalbanken og organisationerne, at tilvejebringe balance. En af grundene til valutavanskelighederne var, at disse magtfaktorer virker uafhængigt af hinanden og i det sidste års tid endog havde modvirket hinanden. Han bebudede derfor, at det radikale venstre inden folketingssamlingens slutning ville stille forslag om, at de tre magtfaktorer skulle træde sammen for at overveje, hvorledes de ved bedre samarbejde kunne stabilisere landets økonomi. Forslaget, der blev fremsat den 22. april, går ud på, at der nedsættes et udvalg, som inden 1. december skal afgive betænkning til folketinget, men det nåede ikke at komme til behandling, inden folketinget den 17. maj tog sommerferie.

DEN ØKONOMISKE AKTIVITET

I den økonomiske årsoversigt for 1955 regnedes der med, at stramningen af finans- og kreditpolitikken og den dårlige høst i 1954 ville bevirke en ikke ubetydelig nedgang, måske af størrelsesordenen en halv milliard kroner, i den samlede indenlandske efterspørgsel til forbrug og investering i forhold til efteråret 1954. Efter de nye foranstaltninger fra lovgivningsmagtens side må det antages, at nedgangen i den indenlandske efterspørgsel vil blive væsentlig større, og selv under forudsætning af fortsat gunstige eksportkonjunkturer må det anses for udelukket, at eksporten – det vil i år sige industrieksporten – kan

forøges så meget, at en nedgang i den økonomiske aktivitet kan undgås. Oversigten tilføjede, at en stærk prisstigningstendens i udlandet kunne ændre billedet, idet forventning om højere priser kunne bevirke, at forbrugerne reducerede deres opsparing og de erhvervsdrivende fremskyndede deres investeringer. Bevægelserne i priserne på de internationale markeder siden begyndelsen af 1955 har dog ikke været af en sådan karakter, at de kan antages at have øvet større indflydelse på den økonomiske aktivitet her i landet.

INDUSTRIPRODUKTIONEN

Bevægelserne i indekset for industriproduktionen i den forløbne del af 1955 har i hovedsagen været af sæsonmæssig karakter, men udviklingen i de sidste måneder tyder på, at den ventede dæmpning af aktiviteten har begyndt at vise sig på dette område. Fra marts til april var der – imod sæsonen – et fald i indekset på 3 points til 120, og selv om maj viste en ny opgang til 123, lå indekset fremdeles 1 point under niveauet på samme tid i 1954. I januar kvartal lå produktionen derimod gstl. ca. 4 pct. højere end i januar kvartal i fjor. Som det vil ses af nedenstående tabel, har nedgangen i april og maj især ramt sten-, ler- og glasindustrien, hvad der står i forbindelse med udviklingen af byggevirksomheden, samt tekstilindustrien, medens jern- og metalindustrien stadig viser fremgang i sammenligning med i fjor.

Industriproduktionen.
(Procentvis forandring fra tilsvarende periode det foregående år).

	1. kvt. 1954	2. kvt. 1954	3. kvt. 1954	4. kvt. 1954	1954	1. kvt. 1955	Apr. maj 1955
Næringsmiddelindustri	÷ 1	+ 4	+ 1	+ 6	+ 2	+2	÷ 1
Tekstilindustri	÷ 4	÷ 5	–	+ 6	÷ 1	+3	÷ 6
Fodtøjs- og beklædningsindustri	÷10	÷ 4	+ 1	+ 1	÷ 3	+2	÷ 1
Træindustri	+ 4	+ 3	+ 1	+ 3	+ 2	+4	+ 1
Papir- og grafisk industri	+ 7	+ 6	+ 3	+ 4	+ 5	+6	+ 2
Kemisk industri	+ 2	+ 8	–	+ 5	+ 4	+3	÷ 6
Sten-, ler- og glasindustri	÷ 6	+ 6	–	+ 4	+ 2	–	÷11
Jern- og metalindustri	+14	+15	+14	+10	+13	+8	+ 4
Transportmiddelindustri	+ 2	+ 7	+ 8	+ 8	+ 7	+6	+ 1
Industrien ialt	+ 4	+ 7	+ 5	+ 7	+ 5	+4	÷ 1
Heraf:							
Konsumvareindustri	–	+ 4	+ 2	+ 5	+ 3	+3	÷ 3
Produktionsmiddelindustri	+ 9	+11	+10	+ 9	+ 9	+6	–

Den fortsatte udvidelse af produktionen i jern- og metalindustrien må ses på baggrund af den forøgede eksport af metalvarer og maskiner. Eksporten af mere bearbejdede metalvarer samt elektriske og andre maskiner og apparater

beløb sig i de fem første måneder af 1955 til 386 mill. kr. mod 310 mill. kr. i perioden januar–maj i fjor, en stigning på ca. 25 pct. I hele året 1954 udgjorde eksporten inden for de samme varegrupper 774 mill. kr. mod 609 mill. kr. i 1953, hvilket giver en stigning på ca. 27 pct.

BYGGEVIRKSOMHEDEN

De vigtigste af de efterspørgselsbegrænsende indgreb indtil forhøjelsen af forbrugsafgifterne i marts samlede sig om at opnå en formindskelse af aktiviteten i bygge- og anlægsfagene, og statistikken over byggevirksomheden for andet halvår 1954 viser en betydelig nedgang i det påbegyndte byggeri. Medens der i første halvdel af 1954 var påbegyndt byggeri med et etageareal på ialt 2.1 mill. m², blev der i andet halvår kun påbegyndt 1.6 mill. m². For det fuldførte byggeri var tallene henholdsvis 1.4 og næsten 2.1 mill. m². I andet halvår 1954 oversteg det fuldførte byggeri altså det påbegyndte med næsten en halv million m², og det igangværende byggeri reduceredes tilsvarende. Endnu ved udgangen af 1954 var det igangværende byggeri, målt i etageareal, dog stadig 8–9 pct. større end ved årets begyndelse.

Byggevirksomheden i 1954.
(Etageareal i 1000 m²).

	Beboelsesejendomme				
	Etage-areal	Antal lejlig-heder	Erhvervs-ejendomme	Ikke-erhvervs-ejendomme	Tilsammen
Under opførelse 1/1 1954	2108	24062	662	655	3425
Påbegyndt 1. halvår 1954	1310	15458	580	237	2127
Fuldført 1. halvår 1954 ...	904	10296	350	138	1392
Under opførelse 1/7 1954	2514	29224	892	754	4160
Påbegyndt 2. halvår 1954	826	8863	492	285	1603
Fuldført 2. halvår 1954 ...	1144	13005	702	200	2046
Under opførelse 1/1 1955	2196	25082	682	839	3717

Om byggevirksomheden uden for de rene landdistrikter foreligger der tilsvarende oplysninger for januar kvartal 1955. Herefter blev der i årets første tre måneder kun påbegyndt 280 000 m² mod 520 000 m² i januar kvartal 1954. For boligbyggeriets vedkommende var nedgangen endnu mere udpræget, idet antallet af påbegyndte lejligheder var mindre end halvt så stort som i januar kvartal i fjor, nemlig kun godt 2 000 mod over 4 200. Samtidig fuldførtes ca. 4 700 lejligheder, og antallet af lejligheder under opførelse pr. 1. april gik herved ned til 20 700 mod 22 000 på samme tidspunkt i 1954.

Byggevirksomheden uden for de rene landkommuner.
(Etagearcal i 1000 m²).

	Beboelsesejendomme				
	Etage-areal	Antal lejlig-heder	Erhvervs-ejendomme	Ikke-erhvervs-ejendomme	Tilsammen
Under opførelse 1/1 1955	1999	23382	560	568	3127
Påbegyndt i januar kvartal 1955	147	2038	86	46	279
Fuldført i januar kvartal 1955	402	4694	133	46	581
Under opførelse 1/4 1955	1744	20726	513	568	2825
Under opførelse 1/4 1954	1874	22026	565	519	2958

Det må antages, at nedgangen i boligbyggeriet fortrinsvis skyldes begrænsningen af det offentliges støtte til igangsættelse af nyt boligbyggeri; hertil kommer, at vejrforholdene i januar kvartal var meget ugunstige for grundudgravning m. v., hvilket kan have forstærket faldet i antallet af påbegyndte lejligheder. De nyeste oplysninger om boligbyggeriet i hovedstadsområdet og de 5 største provinsbyer viser, at antallet af påbegyndte lejligheder i april måned kun var halvt så stort som i april 1954, men i hvert fald for hovedstadens vedkommende var nedgangen i det påbegyndte boligbyggeri i januar kvartal i sammenligning med i fjor ret beskeden.

ARBEJDSLØSHED

Den indtrådte dæmpning af den økonomiske aktivitet har også vist sig i arbejdsløshedstallene. Ved udgangen af maj var antallet af arbejdsløse ca. 33 600, hvilket giver en arbejdsløshedsprocent på 5, medens de tilsvarende tal ved udgangen af maj 1954 var 22 200 ledige og 3.3 pct. Ledigheden var dog stadig noget mindre end i maj 1953, da arbejdsløshedsprocenten var 6.3. Indenfor bygge- og anlægsvirksomhed var arbejdsløshedsprocenten 7 mod 3.6 i maj 1954, og indenfor håndværk og industri havde tekstilindustrien den største ledighed. Her var arbejdsløshedsprocenten ligeledes 7 mod 5.9 i maj i fjor; desuden forekommer der i tekstilindustrien en del arbejde på nedsat tid. Iøvrigt falder stigningen i arbejdsløsheden udelukkende på provinsbyerne og navnlig landkommunerne, medens stillingen for hovedstadens vedkommende var uforandret i sammenligning med 1954. I land- og skovbrug, gartneri og fiskeri var arbejdsløshedsprocenten gået op fra 2.6 i maj 1954 til 7 i maj 1955.

LANDBRUGET

Mængdeindekset for den animalske landbrugsproduktion er i gennemsnit for perioden januar–april beregnet til 143 (1949 = 100) mod 136 for de

samme måneder i 1954, en fremgang på ca. 5 pct. På grund af den dårlige høst, der har bevirket en mindre intensiv fodring, er mælkeproduktionen gået tilbage med næsten 7 pct. og smørproduktionen med over 13 pct. i sammenligning med den tilsvarende periode i fjor. For april måned alene var reduktionen endog ca. 20 pct., men en væsentlig del af nedgangen i smørproduktionen i denne måned skyldtes den særlige omstændighed, at mejerierne var standset i nogle dage under landbrugskonflikten. Det betydelige fald i smørproduktionen opvejes for en mindre del af en stigning i osteproduktionen. Ægproduktionen har været uændret i sammenligning med de tilsvarende måneder i fjor, men produktionen af okse- og kalvekød er steget med en fjerdedel og produktionen af svinekød og flæsk med en ottendedel. I hvert fald for svineproduktionens vedkommende er denne stigning imidlertid udtryk for en reduktion af besætningerne. I slutningen af maj talte svinebestanden 4.6 mill. stk. mod 5.1 mill. stk. i november 1954, og antallet af søer, der i slutningen af maj 1954 var nået op på 558 000, var formindsket med 90 000. Det bør dog tilføjes, at antallet af første gang drægtige søer i den forløbne del af indeværende år har været stigende.

Husdyrproduktionen.
(1000 tons).

	1953	1954	Stigning i pct.	Januar—April 1954	Januar—April 1955	Stigning i pct.
Mælk	5378	5394	0.3	1669	1554	÷ 6.9
Smør	172.7	181.0	4.8	56.4	48.7	÷ 13.7
Ost	86.9	81.0	÷ 6.8	23.0	24.2	5.6
Okse- og kalvekød	190.8	203.2	6.5	63.9	76.8	20.2
Svinekød og flæsk	478.4	524.4	9.6	161.7	181.9	12.5
Æg	135.6	142.4	5.0	51.8	52.0	–

Eksporten af de vigtigste husdyrprodukter i de første 5½ måned af 1955 (indtil den 19. juni) fremgår af følgende oversigt[1]. Til sammenligning er anført eksporten i den tilsvarende periode i fjor.

	1954	1955	Procentvis ændring
Smør, 1000 t	67.7	58.4	÷ 13.7
Ost, 1000 t	26.0	22.9	÷ 11.9
Æg, 1000 t	52.5	48.6	÷ 7.4
Bacon og flæsk, 1000 t	119.3	140.8	21.5
Hornkvæg, 1000 stk.	191.1	237.8	24.4

Det engelske marked har aftaget væsentlig mindre mængder af smør og navnlig æg end i samme tidsrum i fjor. Smøreksporten til England har kun udgjort knap 40 000 t mod over 46 000 t i fjor, og ægeksporten til England er gået ned fra 37 500 t til 13 400 t. Til gengæld har Vesttyskland i år aftaget 8 500 t smør mod 1 600 t i fjor og 23 400 t æg mod 7 100 t i fjor.

[1] Efter „Landbrugsraadets Meddelelser".

UDENRIGSHANDELEN

Skønt importen i januar kvartal viste nogen nedgang i sammenligning med de foregående måneder, lå den stadig på et meget højt niveau. I forhold til januar kvartal 1954 var den steget med ca. 90 mill. kr. pr. måned, til dels som følge af højere priser. For eksporten var stigningen noget svagere, nemlig ca. 70 mill. kr. pr. måned, og importoverskuddet var derfor større end i januar kvartal 1954, men dog væsentligt mindre end i de tre sidste kvartaler i fjor, efter at den stærke forringelse af handelsbalancen var indtrådt.

Udenrigshandelen.
(Månedsgennemsnit, mill. kr.).

	Indførsel	Udførsel	Heraf: Landbrugs-produkter	Industri-produkter	Indførsels-overskud
Januar kvt. 1954	594	515	314	177	79
April „ „	686	542	336	186	144
Juli „ „	672	532	318	190	140
Okt. „ „	722	594	347	218	128
Januar „ 1955	682	586	350	208	96
April–maj „	650	552	317	211	98
April–maj 1954	658	528	343	165	130

I april og maj var importoverskuddet pr. måned af samme størrelse som i januar kvartal, men i forhold til de samme måneder i 1954 var der en nedgang i det gstl. importoverskud på godt 30 mill. kr., i hovedsagen en følge af større eksport. For de fem første måneder af indeværende år under eet er importoverskuddet praktisk taget uforandret i sammenligning med perioden januar–maj i fjor, nemlig gstl. ca. 100 mill. kr. pr. måned.

Både landbrugseksporten og industrieksporten har i den forløbne del af 1955 været større end i 1954. For landbrugseksportens vedkommende gælder dette dog kun, når man betragter de fem måneder under eet. I hver af de tre måneder marts, april og maj har landbrugseksporten været mindre end i de tilsvarende måneder i 1954.

I 1954 oversteg importen eksporten med 1475 mill. kr. mod 780 mill. kr. i 1953. Denne fordobling af importoverskuddet fandt sted til trods for, at bytteforholdet over for udlandet samtidig forskød sig i Danmarks favør, idet indeks for enhedsværdien af de importerede varer gik ned fra 124 (1949 = 100) i gennemsnit for 1953 til 120 i gennemsnit for 1954, medens de tilsvarende indekstal for eksporten var 110 og 108. Bytteforholdet over for udlandet, forstået som forholdet mellem indekset for eksporten og indekset for importen, var herefter for 1954 som helhed 91 mod 89 for 1953. Særlig gunstigt udviklede bytteforholdet sig i oktober kvartal, for hvilket det er beregnet til 93 mod 89–90

i de foregående tre kvartaler; men i januar kvartal 1955 gik indekset for bytteforholdet tilbage til 89, navnlig som følge af højere priser for importen.

Foruden den kvartalsvise beregning af bytteforholdet på grundlag af indeks for enhedsværdien af de faktisk im- og eksporterede varer foretager det statistiske departement som bekendt også en månedlig opgørelse af bytteforholdet på basis af kontraktpriser i forbindelse med beregningen af engrospristallet. Efter denne opgørelsesmåde forringedes bytteforholdet (med 1935 = 100) fra 77 i december til 73 i januar og 72 i februar, men i marts steg det pæny til 75, og for hver af månederne april, maj og juni er det beregnet til 74 (mod 76 i juni 1954).

For den enkelte periode kan man ikke vente at finde fuld overensstemmelse mellem bevægelserne efter de to opgørelsesmåder, idet engrospristallet bygger på en konstant varefordeling, medens indeks for enhedsværdien beregnes på grundlag af den faktiske omsætning. Endvidere vil engrospristallet straks registrere ændringer i markedspriserne, medens indeks for enhedsværdien først vil vise en tilsvarende forandring, efterhånden som de varer, der er kontraheret til de nye priser, indgår i handelsstatistikken. Det kan endelig nævnes, at de priser, der indgår i engrospristallet for importvarer, er de indenlandske salgspriser, medens indeks for enhedsværdien af de importerede varer refererer til impotørens købspris (c.i.f.-værdien).

Kvantumsindekset for importen i 1954 er på grundlag af priserne i 1949 beregnet til 159 mod 132 i 1953, en stigning på ca. 20 pct. For eksporten var de tilsvarende tal 173 og 158, hvilket giver en fremgang på ca. 9 pct. Til trods for importforøgelsen var lagerbeholdningerne af råstoffer og halvfabrikata som helhed lidt mindre ved udgangen end ved begyndelsen af 1954, nemlig – opgjort i 1949-priser – 1159 mill. kr. mod 1176 mill. kr., men i sammenligning med stillingen pr. 30. juni 1954 havde der dog været en stigning på næsten 12 pct. (Der er ved disse sammenligninger set bort fra sukkerbeholdningerne, der er underkastet stærke sæsonsvingninger).

PRISER OG LØNNINGER

Med hensyn til bevægelserne i engrospriserne henvises til nedenstående oversigt, men det skal dog nævnes, at stigningen i engrospristallet på 4 points i marts for en væsentlig del var forårsaget af den nye omsætningsafgift, der bevirkede, at priserne på tekstil og konfektion gik op med 30 points eller ca. 10 pct., og af forhøjelsen af benzinafgiften, der havde til følge, at priserne for brændsel og mineralske olier steg med 7 points.

Detailpristallet med priserne i juli 1914 som basis blev for januar beregnet til 388 og for april til 393. I forhold til oktober 1954, altså i løbet af et halvt år, var pristallet steget med 11 points eller næsten 3 pct., men knap en sjettedel af stigningen faldt på udgiften til bolig, der kun reguleres en gang om året,

Engrospristallet.
(1935 = 100).

	Juni 1954	Dec. 1954	Jan. 1955	Febr. 1955	Marts 1955	April 1955	Maj 1955	Juni 1955
Vegetab. levnedsmidler	386	376	378	367	361	355	354	349
Animalske levnedsmidler	301	307	307	305	308	311	311	306
Foderstoffer	433	468	470	458	433	437	441	439
Gødningsstoffer	237	228	230	232	234	235	236	237
Brændsel og mineralske olier	388	424	435	437	444	444	444	443
Jern, metaller og varer deraf	312	318	320	324	325	328	328	329
Bygningsmaterialer (undt. træ)	251	251	255	255	262	262	263	265
Træ og papir	465	477	480	486	486	487	490	493
Tekstil og konfektion	309	305	305	304	334	333	333	332
Huder, læder og skotøj	320	302	302	302	305	306	306	305
Kemisk-tekniske varer	224	225	226	225	228	229	231	238
Engrospristallet	342	346	348	346	350	350	350	349
Importvarer	409	418	424	422	415	416	416	417
Eksportvarer	312	321	310	305	310	309	307	310
Bytteforholdet	76	77	73	72	75	74	74	74

ved pristalsudregningen i januar. Af udgiftsstigningen for fødevarer skyldtes en trediedel bortfaldet af statstilskuddet til nedbringelse af mælkeprisen fra 1. april, og en række andre poster i det husholdningsbudget, der ligger til grund for pristalsberegningen, var påvirket af takst- og afgiftsforhøjelserne i september 1954 og marts 1955. Udgiftsstigningen for beklædning skyldtes således hovedsagelig den nye omsætningsafgift på tekstilvarer, men da denne afgift som nævnt svares af engrosomsætningen og ikke rammer de lagre, detail-

Husholdningsbudgettet.

	Oktober 1954 Kr.	April 1955 Kr.	Stigning Kr.	Stigning pct.
Fødevarer	3963	4052	89	2.2
Klæder, fodtøj, vask	1598	1630	32	2.0
Bolig	960	1015	55	5.7
Brændsel, belysning	626	653	27	4.3
Skatter	1257	1257	–	–
Børnetilskud	÷ 189	÷ 189	–	–
Kontingenter o. l.	755	760	5	0.7
Anskaffelser og vedligeholdelse	577	589	12	2.1
Spiritus, tobak, fortæring ude	885	926	41	4.6
Hygiejne, kulturelle udgifter	1078	1127	49	4.5
Transport	330	355	25	7.6
Iøvrigt	746	775	29	3.9
Ialt	12586	12950	364	2.9

handelen lå med, da afgiften indførtes, havde den endnu i april kun i ringe grad nået at påvirke priserne i detailhandelen.

Da afgiftsforhøjelserne for spiritus og tobak udelades ved beregningen af det „særpristal", hvorefter lønningerne reguleres, indskrænkede stigningen i det lønregulerende januar-pristal sig til 5 points i forhold til oktober 1954. Stigningen var imidlertid mere end tilstrækkelig til at skaffe arbejdere og tjenestemænd endnu et dyrtids- og reguleringstillæg, og der manglede kun henholdsvis 1 point og 2 points i, at stigningen havde berettiget dem til to tillæg. Særpristallet for april steg ligesom det almindelige pristal yderligere 5 points, og der er derfor en betydelig mulighed for, at det lønregulerende pristal for juli, selv om opsparingsbeviserne til den tid vil blive inddraget i pristalsberegningen, vil vise en sådan stigning, at en ny lønforhøjelse til efteråret bliver resultatet. Det siger sig selv, at en sådan udvikling vil vanskeliggøre gennemførelsen af den forbrugsbegrænsning, der er formålet med de foranstaltninger, som er omtalt i det foregående.

På arbejdsmarkedet var den vigtigste begivenhed *konflikten om arbejdstiden i landbruget,* der i april førte til nogle dages standsning af mejerierne, forinden lovgivningsmagten greb ind og henviste spørgsmålet til afgørelse ved tvungen voldgift. Dette skete ved loven af 20. april, hvorefter afgørelsen skulle træffes på grundlag af en samfundsmæssig vurdering af de af parterne fremførte synspunkter og krav. Voldgiftsrettens kendelse, der forelå den 18. maj, afviste arbejdernes krav om nedsættelse af arbejdstiden fra 54 til 48 timer ugentlig i sommerhalvåret. Gennemførelsen af dette krav ville have betydet en 48 timers arbejdsuge hele året for de organiserede landarbejdere.

PENGE- OG KAPITALMARKED

(Mill. kr.).

	Juni 1954	Dec. 1954	Jan. 1955	Febr. 1955	Marts 1955	April 1955	Maj 1955	Juni 1955
Nationalbanken.								
Udenlandske tilgodeh., netto	23	÷172	÷159	÷253	÷306	÷332	÷401	**÷456**
Nettotilgodeh. hos staten ...	1925	2240	2188	2402	2293	2376	2557	2433
Obligationer og aktier	517	492	479	475	474	473	385	475
Seddelomløb	2000	2145	2025	1983	1973	1986	1973	2010
Foliokonto	266	394	332	402	302	363	488	361
Tilsammen	2266	2539	2357	2385	2275	2349	2461	2371
Forretningsbankerne.								
Kassebeholdning	750	854	725	781	707	762	921	807
Obligationer og aktier	1386	1172	1181	1185	1212	1186	1201	1194
Udlån ialt	6009	6078	6053	5974	5986	6021	5965	6085
Indlån ialt	6813	6593	6593	6690	6633	6702	6819	6733
Sparekasserne.								
Obligationer og aktier	1518	1484	1480	1473	1472	1452	1438	1433
Udlån ialt	3461	3550	3556	3572	3588	3614	3633	3611
Sparernes tilgodehavende ...	4882	4803	4849	4893	4888	4980	5011	4951

Medens det fortsatte merforbrug af udenlandsk valuta i den forløbne del af 1955 har virket i retning af at formindske den samfundsmæssige likviditet, er en påvirkning af likviditeten i modsat retning udgået fra finansministeriets træk på nationalbanken, der igen hænger sammen med nedgangen i salget af statsobligationer til dækning af statens kapitalbehov. Den pålydende værdi af de cirkulerende indenlandske statspapirer (obligationer og skatkammerbeviser) samt kredit- og hypotekforeningsobligationer forøgedes i månederne januar–juni med 352 mill. kr. mod 420 mill. kr. i den tilsvarende periode i 1954. For statspapirer alene var tallene 82 henholdsvis 179 mill. kr.

Kursniveauet for obligationer er ikke undergået større ændringer i den forløbne del af 1955, men aktiekurserne har været stigende. Dette gælder navnlig rederiaktier, der har været påvirket af stigende fragter. I løbet af 1. halvår 1955 er fragtratetallet gået op fra 147 (1949 = 100) til 159, en stigning på godt 8 pct., og i forhold til juni 1954, da det var 118, er fremgangen ikke mindre end 35 pct. Man kan derfor også regne med en stigende tendens i skibsfartens valutaindtjening.

26.7.1955
C. L.